

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

№ 13 (712)

П'ятниця, 20 квітня 1962 р.

Ціна 2 коп.

ЛЕНІНЬСЬКА ПРОГРАМА

В. І. Ленін — творець нашої революційної партії, надавав виключно важливого значення теорії марксизму і науковій розробці програми у всій діяльності партії. Ленін вчив, що «програма повинна бути побудована на науковому фундаменті. Вона повинна пояснити масам, як комуністична революція виникла, чому вона неминуха, в чому її значення, її суть, її сила, що вона повинна вирішити». Ленін також вказував, що вимоги програми зростають з потреб революційного руху, що програма повинна бути чітким бойовим документом партії. «Програма, — вчив В. І. Ленін, — це значить коротка, ясна і точна заява всього, чого партія добивається і за що вона бореться».

Ленін виступав проти тих, хто пропонував одну програму партії на всі часи. Він передбачав, що мабуть буде створена загальна програма тільки тоді, «коли створиться всевітня Радянська республіка, до того ж часу ми певно напишемо ще кілька програм».

Програма нашої партії створювалась В. І. Леніним в результаті великої теоретичної і революційної діяльності, в боротьбі з російським і західноєвропейським опортунізмом, на основі блискучого захисту і дальшого творчого розвитку марксизму. Вивчення історії розробки програми В. І. Леніним, історії боротьби нашої партії за здійснення ленінських програм збагачує нас цінним досвідом ленінської партії за проведення в життя корінних завдань комунізму...

Розроблена Леніним перша програма партії більшовиків ставила історичне завдання скасування самодержавства, а потім — буржуазного ладу в Росії, встановлення диктатури пролетаріату. Це завдання було вирішене в 1917 р.

Друга програма партії, створена Леніним, головною метою ставила побудову соціалістичного суспільства — і це завдання вже вирішене в історично найкоротший строк.

Ми можемо назвати третю програму, прийняту історичним ХХІІ з'їздом КПРС, також ленінською. Нова програма КПРС — великий теоретичний і політичний документ всевітньо-історичного значення, який втілює колективну думку нашої ленінської партії. Програма нашої партії — це наша святиня, це — втілення в життя великих ленінських ідей, це — провідна зірка в будівництві комунізму. Тов. М. С. Хрущов говорив на ХХІІ з'їзді: «Тому, хто хоче знати, що таке комунізм, ми з гордістю можемо сказати: «читайте Програму нашої партії».

В рішеннях і матеріалах ХХІІ з'їзду КПРС студенти, викладачі знайдуть відповіді на питання, що їх хвилюють, конкретні вказівки, як готувати себе до життя в комуністичному суспільстві. Ленін, який приділяв велику увагу програмі партії, говорив: «У нашій програмі кожний параграф є те, що повинен знати, засвоїти і розуміти всякий трудящий».

Доцент Д. С. БЕЛЬФОР.

МАЙБУТНЄ КЛИЧЕ

На лекціях, семінарах, читаючи газети і журнали, наша студентська молодь вивчає нову Програму КПРС. Однією з яскравих сторінок Програми є моральний кодекс будівника комунізму. В ньому втілено духовну красу і велич нашого народу, наших сучасників. «В основі комуністичної моралі, — говорив В. І. Ленін, — лежить боротьба за зміцнення і завершення комунізму».

Мені згадується, як ми, молоді комуністи і комсомольці, сприймали в 1919 році II програму КПРС. Кожний розділ, кожне положення другої програми були повні прагнення створити трудовому народу вільне, радісне й щасливе життя. Ці ідеї цілком завоювали думи і серця наші. В боротьбі за них ми відчували справжнє щастя.

Пройшли ці бурхливі роки боротьби за Радянську владу і побудову соціалізму в нашій країні. Наш народ переможно вступив у період розгорнутого будівництва комуністичного суспільства. А це

викликає необхідність ще вище підняти моральний рівень нашої молоді.

Непорушним законом поведінки кожної людини тепер повинно стати тісне поєднання комуністичних ідей з комуністичними справами. А звідси випливають моральні принципи, накреслені партією в моральному кодексі. В ньому чути дух героїчної боротьби часів громадянської війни; він нагадує про міцність захисників Ленінграда і Бреста, про стійкість Зої Космодем'янської, про героїв комуністичної праці, про інтернаціоналізм радянських людей, які допомагають колоніальним країнам звільнитись з-під гніту колоніалізму.

Моральний кодекс кличе й нашу студентську молодь виховувати в собі прекрасні якості людини, гідної нашої славної епохи.

Доцент І. Г. ЛЕОНОВ,
член КПРС з 1918 р.

Андрій МАЛИШКО.

Хай буде так, як він того навчив:
Із іскри — жар, з зерна — важкий налив,
З граніту — шлях, із квіту — теплий мед
І зір людський, що прагне лиш вперед.
Хай буде так, як заповів для нас:
Із праці — щастя, з ночі — світлий час,
Із мислі — подвиг, з мудрості — вогонь
І подих віку — вітром біля скронь.
Хай буде так, як діяв наш Ілліч:
Усмішка людям. Доброта із віч,
І для людини — щастя повні ріки.
Не відступи і стій на тім повіки!
Змалював би я його не в затінку,

Рядки про Леніна

Тільки б там, де квітня міражі,
Як то він мою стрічає матінку
На старій обухівській межі.
Як вона вгощає пиріжечками,
Ленінові руку подає,
І тополі хиляться вершечками,
І майбутнє встало, як своє.
І Дніпро широкий, мов сторіченька,
Грає, дзвонить на нових ключах,
Матері моєї темна ніченька
Світиться у ленінських очах.
Біля неї я стою дитиною,
І жіноче слово плине вдаль:
День, як осінь, вік — із хуртовиною,
Злиднів тих не жаль.
Надій жаль.
Слухає Ілліч слова суворії.
— Будем, мамо, з хлібом за столом!

І шумлять, шумлять вітри історії
Над його задумливим чолом...
* * *
Наспівують про нього ласкаві поетки
Шаблоново-плакатних рожевих історій.
Ну, а він, як людина, прожив без патетики,
Не у затінку тихім, а в битві суворій.
Тож давайте про нього всі думи плекати,
Тож до серця повернемо навіть плакати
І змалюєм життя його фарбою різною,
Кожним нервом, душею, всією Вітчизною!

Безсмертні праці вождя

На всій земній кулі — від Москви до Владивостока, від Праги до Пекіна, від селищ Бельгії до хмарочосів Нью-Йорка, від опалених сонцем селищ Чорної Африки до берегів далекої Австралії — звучить безсмертне ім'я Леніна.

Немає на земній кулі такого кутка, де б не вивчали чудового життя і діяльності В. І. Леніна, його безсмертних праць.

Комуністична партія Радянського Союзу дбайливо збирає і зберігає ленінські твори, турбується про їх видання і розповсюдження. Праці В. І. Леніна у нас видаються сотнями мільйонів примірників. Як відомо, в нашій країні вийшло вже чотири видання творів В. І. Леніна. В 1958 році Інститут марксизму-ленінізму при ЦК КПРС приступив до видання першого повного зібрання творів В. І. Леніна в 55 томах. Вже вийшло 26 томів цього видання. За відомостями

Всесоюзної книжкової палати на 1 січня 1962 року, твори В. І. Леніна за роки Радянської влади видавались 8 разів загальним тиражем 312 мільйонів 753 тисячі примірників на 92 мовах народів СРСР і зарубіжних країн.

Під благотворним впливом революційної теорії марксизму-ленінізму світовий комуністичний рух перетворився в найвпливовішу політичну силу нашого часу, став найважливішим фактором суспільного прогресу. Це — величезна перемога міжнародного робітничого класу і марксистсько-ленінського вчення. В. І. Ленін відіграв величезну роль в організації і керівництві Комуністичного Інтернаціоналу, всього міжнародного комуністичного руху. Його доповіді, виступи на конгресах Комінтерну, видатні наукові праці озброювали і озброюють комуністичні і робітничі партії всього світу революційною теорією, політикою і практикою.

На книзі В. І. Леніна «Дитяча хвороба «лівизни» в комунізмі» виросло і виховалось ціле покоління комуністів, керівників комуністичних і робітничих партій. «Як і всі борці мого покоління, я безмірно зобов'язаний Леніну... Його думки при всій їх глибині, — пише один з найвидатніших діячів сучасного комуністичного руху Моріс Торез, — завжди доступні народові. Мені часто доводилось читати вголос товаришам твори «Держава і революція» та «Дитяча хвороба «лівизни» в комунізмі». Товариші завжди з захопленням слухали і говорили: «Як це добре. Як ясно і просто... Коли б

ми не вивчали Леніна, то як би змогли переборювати всі труднощі і перепони, на які наштовхуємось на своєму шляху до соціалізму».

Ідеї Леніна стали надбанням трудящих мас всієї земної кулі. За повідомленням бюлетеня ЮНЕСКО «Індекс трансляцій», праці В. І. Леніна займають перше місце в світі серед творів, перекладених на іноземні мови. Про ріст впливу ленінізму, про розповсюдження творів В. І. Леніна говорять тепер всі. Вони витіснили з першого місця біблію. Про це заявив Філдінг Кларк, науковий працівник Шеффілдського університету, виступаючи в Оксфорді на «конференції сучасних діячів церкви».

Твори В. І. Леніна є невмирущим джерелом животворних ідей комунізму, які запалюють і організовують комуністичний рух, все прогресивне людство на боротьбу з імперіалізмом, за мир, демократію і соціалізм. «Написані Леніним книги — не з тих, що покриваються пилом, стаючи досягненням багатьох бібліофілів, — писав відомий англійський громадський діяч, лауреат міжнародної Ленінської премії «За зміцнення миру між народами» Айвор Монтегю, — ці книги — наші соратники в сьогоднішній сутичці... Написане Леніним — не архів, а арсенал. Коли настає година боротьби, ми перегортаємо сторінки його книг, точно так, як перед атакою набиваємо патронами кулеметні стрічки». Це ще раз свідчить про те, що в ленінізмі виражені найважливіші інтереси всього людства.

Доцент В. Н. РОМАНЮК.

ЛЕНІН В СПОГАДАХ ОДЕСЬКИХ БІЛЬШОВИКІВ

З ім'ям засновника нашої Комуністичної партії і Радянської держави — Володимира Ілліча Леніна тісно зв'язана багата революційними подіями історія одеської партійної організації.

Протягом багатьох років В. І. Ленін уважно спостерігав за розвитком і ходом революційної боротьби одеських робітників, цікавився діяльністю одеської партійної організації, глибоко вникав в її життя. Велике значення в цій справі мали особисті контакти одеських більшовиків з Леніним. Про деякі з них і хочеться розповісти в цій статті.

Довгих дванадцять років В. І. Ленін змушений був проживати за межами своєї Батьківщини. За кордон до В. І. Леніна приїздило багато революціонерів-більшовиків, через яких здійснювалось щетісніше ленінське керівництво революційним рухом в Росії.

В 1909 році в Парижі, у школі пропагандистів, якою керував В. І. Ленін, навчався одеський робітник-друкар В. Дьоготь. Його надіслала туди одеська більшовицька організація. Згадуючи про ті часи, В. Дьоготь писав: «Як зараз я бачу невелику кімнату в гуртожитку наших емігрантів в Парижі, дерев'яний стіл, за ним нас, трьох робітників, яких вчив товариш Ілліч. Бачу його рукописи з аграрного питання, про націоналізацію, які тоді ще не були надруковані і в яких він доводив нам, наскільки неправі меншовик Маслов і соціал-революціонер Чернов зі своїми теоріями».

Після закінчення школи пропагандистів В. Дьоготь знову повернувся до Одеси, куди його надіслав В. І. Ленін для роботи в одеській партійній організації. В Дьоготь згадував, як його детально інструктував Володимир Ілліч, докладно висвітливши стан одеської організації.

Вже після перемоги Великої Жовтневої соціалістичної революції В. Дьоготь знову зустрівся з Леніним в Москві. Повернувшись з-за кордону, куди його було командировано в справах Комінтерну, Дьоготь навідався до В. І. Леніна, щоб розповісти про хід справ у молодих компартіях Італії і Франції, які щойно створювалися. В. Дьоготь зайшов до кабінету В. І. Леніна. Володимир Ілліч підвівся назустріч, привітався і сказав: «Я так і знав. Це Ви, Володя-палітурник. Пам'ятаєте, Ви у дев'ятому році подарували мені книжечку?» І Дьоготь пригадав, що коли він з Парижа виїжджав до Одеси, то переплів для В. І. Леніна у хорошу книгу протоколи 5 (Лондонського) з'їзду РСДРП і зробив надпис: «На згадку дорогому вчителю в день від'їзду на партійну роботу від Вашого учня».

Хвилюючими і радісними словами сповнена розповідь про зустріч з В. І. Леніним ветерана трьох революцій, одеського робітника-більшовика Г. І. Сапельникова. В 1911 році одеські більшовики спорядили в далеку дорогу молодого робітника фабрики Шамо Григорія Сапельникова. Він їхав до Парижа, в партійну школу, яку створив В. І. Ленін для підготовки керівників робітничого руху. Приїхали, згадував Г. І. Сапельников, на вокзал Сен-Лазар. Там нас зустрів

«товариш Семен», який проводив в Одесі підбір в партійну школу. Поселилися недалеко від Пантеона. Поряд тюрма, на фронтоні якої — оригінальний напис: «Свобода, Рівність, Братерство».

Через кілька днів прийшли «товариш Семен» та В. Орлов (у 1907—1908 рр. був секретарем Одеського комітету РСДРП) і сказали, що нас запрошують до себе в гості Володимир Ілліч. Довго добирались до вулиці Марі Роз, де жив В. І. Ленін. Нарешті зайшли в невелику кімнату. В ній — стілець, кухонний столик, вузьке ліжко. Нас зустрів невисокий на зріст, міцний, з великою лисиною чоловік. Протягнувши руку, відрекомендувався: «Ульянов, Володимир Ілліч». Крім Леніна, в кімнаті були Н. К. Крупська та її мати. Нас посадили на ліжко. В такій невимуженій і простій обстановці ми довго розповідали Леніну про справи в Одесі, а він весь час уважно слухав, ставив питання і все просив розповісти детально, до найменших дрібниць.

Коли Г. Сапельников, розповідаючи про суд над В. Воровським та іншими членами одеської організації, навів слова прокурора, сказані ним бундючно, що «це останні більшовики Одеси на лаві підсудних, більше тут немає організації», Володимир Ілліч весело розсміявся.

В партійній школі основним лектором був Ленін. Григорій Ілліч Сапельников добре запам'ятав, як оживився Ленін, коли слухачі «розійшлись» з питання аграрної реформи і почали запеклі суперечки про те, яку роль в революції відіграє прошарок «хуторян», що виник внаслідок століпінської реформи.

Після закінчення школи Ленін перед від'їздом слухачів в Росію бесідував з кожним особисто, давав настанови, просив писати і радитись з усіх питань.

В грудні 1917 року Г. Сапельников з делегацією знову побував у Леніна. Характерно, що Володимир Ілліч впізнав в ньому слухача партійної школи. Делегація одеських робітників прибула до В. І. Леніна за допомогою і порадою. В Одесі робітники заводу Гена з перших днів Жовтневої революції ввели робітничий контроль, зламали саботаж Гена і його адміністрації. Невистачало сировини та палива, не було грошей для оплати робітників.

Перші в республіці

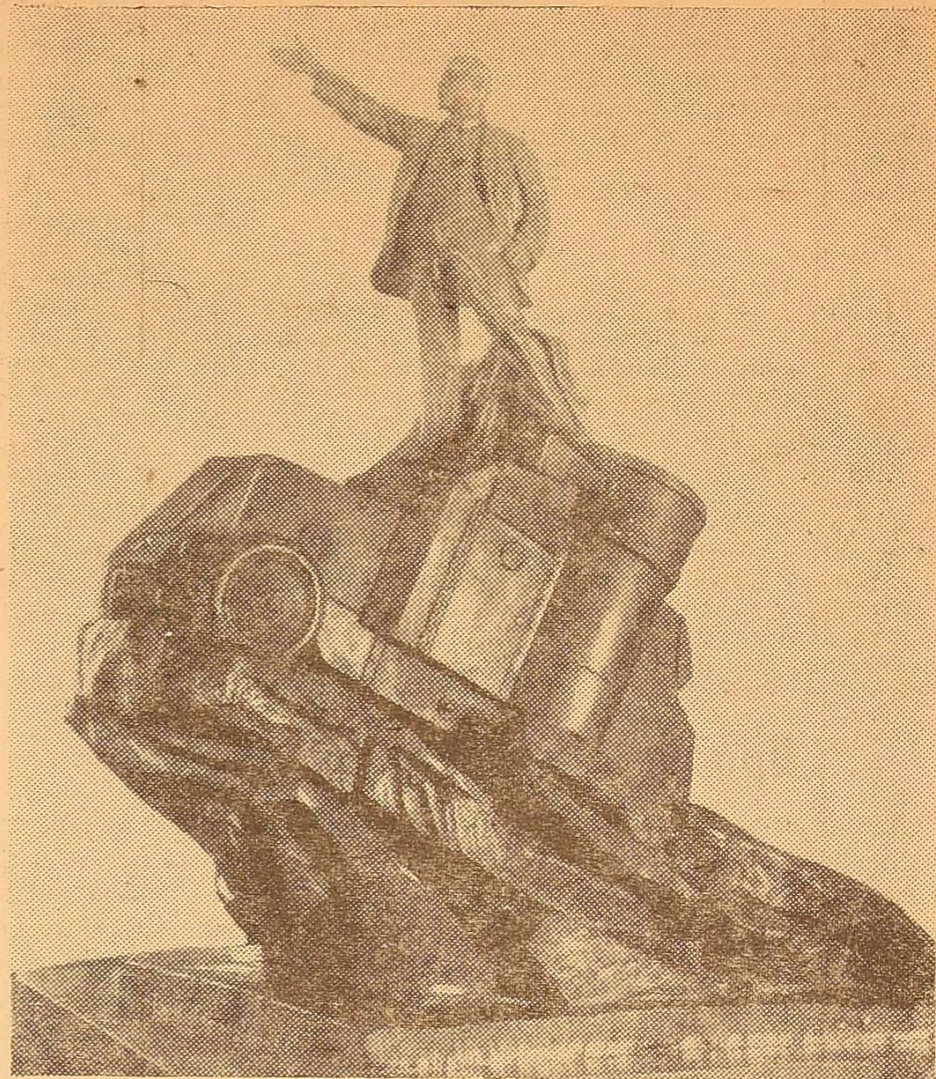
Сміливіше висувати молоді кадри, готувати гідну зміну пропагандистів — таке завдання поставив перед трудівниками ідеологічного фронту М. С. Хрущов. Керуючись цим положенням, співробітники кафедри економгеографії створили студентську лекторську групу з числа старшокурсників геофаку. Консультують молодих лекторів доценти О. Смирнов, І. Ланда, Д. Богуненко.

Ветерани цієї групи вже читали на підприємствах та установах міста, а також в селах області біля 250 лекцій. Читають студенти і публічні лекції. Серед кращих лекторів — дипломант О. Полоса, четвертокурсники Н. Матвеева, І. Вакарук, Ю. Ларюшин, І. Ковальов та ін.

Володимир Ілліч тепло прийняв делегацію. Пізніше запросив на засідання РНК, яке відбувалось під його головуванням. За пропозицією Леніна Раднарком ухвалив рішення надати заводу допомогу в розмірі 2 млн. 236 тис. карбованців.

Проїшли роки. Ленінські ідеї, ленінська енергія продовжує діяти і рухати наше суспільство вперед, до комунізму. І спогади старих більшовиків, яким випадає честь бачити, розмовляти з Леніним, чути його голос, його поради і працювати з ним — це спалахи яскравих променів, які відтворюють вічне негасиме світло — Людину, яка стала прапором всього прогресивного людства.

І. НІКІФОРЧУК,
ст. викладач.

ЛЕНІН ЗАВЖДИ З ТОБОЮ

В ці дні, коли ми знову й знову згадуємо про Леніна, хочеться говорити про наших людей, простих радянських людей, які день за днем у звичайній буденній праці перетворюють в життя його великі заповіти.

Радянська людина! Яка вона? Якою вона буде? Нова Програма партії назва-

ла риси її. Вони — в моральному кодексі будівника комунізму.

Сьогодні ми будемо говорити про наших студентів, викладачів, співробітників, будемо говорити про те, як в наших справах (хай навіть непомітних) виявляються риси нового, риси характеру, які хотів бачити в людині Ленін.

Єдина і велика

Перед днем народження великого Леніна ми ще раз задумуємося про великий шлях, який пройшла Радянська країна менш ніж за 45 років. Країна, де ми навчаємось, першою в історії людства створила штучні супутники землі й нові планети, першою здійснила польот у космос.

Ми пишаємось успіхами Радянського Союзу разом з вами, дорогі радянські друзі. Ми твердо віримо, що ви побудуєте комунізм, про який писав великий Ленін.

Ми від усієї душі хочемо бути корисними нашій країні і після закінчення вузу візьмемо участь в побудові соціалізму у В'єтнамі. В зусиллях наших співвітчизників і в героїчній праці радянських людей ми бачимо єдину велику справу міцного табору миру і соціалізму.

НГО ДИК БАО,
студент з ДРВ.

Багато справ

КОЛИ в університеті було задумано організувати читання лекцій з циклу «Найновіші досягнення науки», доцента Демидова не включили в список лекторів. Не включили тому, що Костянтин Костянтинович — дуже перевантажена людина: у нього і лекції, і багато аспірантів, і студентський гурток. Але К. К. Демидов навіть образився, що його звільнили від цього, адже він з задоволенням береться за будь-яку роботу з молоддю. Не кожний вміє знайти вірний шлях до юнацького серця, а К. К. Демидов вміє.

Фізичні чи математичні олімпіади школярів в Одесі — не дивна річ. Але наші фізики пішли далі: вони взялись за організацію такої олімпіади в Татарбунарському районі, і К. К. Демидов був одним з ініціаторів цієї справи. 8 квітня він разом з групою викладачів був у Татарбунарах, де прочитав для старшокласників цікаву лекцію про напівпровідники.

Багато справ у Костянтина Костянтиновича Демидова і в Херсоні: там, на заводі він веде гурток по підвищенню кваліфікації технічного персоналу. В Херсоні він буває часто. А скільки справ тут, в Інституті фізики! З нетерпінням чекають шефа аспіранти і студенти з гуртка К. К. Демидова. Так, багато справ у цієї людини.

Є. ГОГУНСЬКИЙ.

Заслужена повага

На кафедрі полімерів з часу її заснування працює лаборантка О. В. Лозанова. Всі співробітники поважають її за сумлінне виконання будь-якої дорученої їй роботи. Велика заслуга Олени Василівни в тому, що в лабораторії загального практикуму все зберігається в повному порядку і чис-

тоті. Вона брала участь і сама апробувала більшість практичних робіт з колоїдної хімії.

Олена Василівна відома на факультеті і як активний діяч нашого профбюро. Вона чуло ставиться до прохань студентів і співробітників факультету.

Ю. АНІСІМОВ.

В комітеті ЛКСМУ

Комітет комсомолу вирішив встановити строк здачі рапортів для груп, які вступили в боротьбу за звання передової по вихованню активних будівників комунізму, — до жовтневих свят. До 7 листопада група повинна скласти рапорт про виконання своїх зобов'язань, а факультетські збори вирішать, присвоїти чи не присвоїти їй це звання. Кращим з груп, що завоюють почесне звання передових по вихованню активних будівників комуні-

му, буде вручено вимпел ЦК ЛКСМУ, який знаходиться уже в комітеті комсомолу.

Комітет комсомолу вирішив тимчасово, до 7 листопада, вимпел ЦК ЛКСМУ передати 2 курсу історичного факультету, якому уже присвоєно почесне звання передової групи по вихованню активних будівників комунізму.

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

СТОР. 3. 20 КВІТНЯ 1962 р.

УВАГА!

27 квітня на міському іподромі відбудеться комсомольсько-молодіжний крос, присвячений 92 річниці з дня народження В. І. Леніна і 50-річчю газети «Правда».

ВСІ НА КРОС!

